

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

**Исполнительный комитет
Азнакаевского
муниципального района**

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

**Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты
ЖИТӘКЧЕСЕ**

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево,
423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-
97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай
шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«_19_» __05__ 2025 ел.

КАРАР

№ __103__

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең исемен үзгәртү турында

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы нигезендә, 2025 елның 19 мартындагы Сукаеш авыл жирлегенең гомуми жыелышы (гражданныр жыены) беркетмәсен исәпкә алып, карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе исемен Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә үзгәртәргә.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын яңа редакциядә, кушымта нигезендә расларга.

3. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директоры вазыйфаларын башкаручы (Сабиновага Л. К.) (алга таба – Зур Сукаеш авылы төп гомуми белем бирү мәктәбе) түбәндәге вәкаләтләрне йөкләргә:

- гамәлдәге кануннарға туры китереп, кертелгән үзгәрешләрне дәүләт теркәвенә алырга;

- тиешле үрнәктәге штамплар, матбугат һәм бланкларны эзерләргә;

- Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә белем бирү учреждениесенең исемен үзгәртү нәтижәсендә азат ителә торган хезмәткәрләргә гарантияләр һәм компенсацияләр бирүне тәмин итәргә;

- Мәгълүматларны законда билгеләнгән вакытта Азнакай муниципаль районының муниципаль милек реестрына үзгәрешләр кертү өчен Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасына «Зур Сукаеш авылы мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең төрен үзгәртү турында белешмәләр бирергә.

- «Зур Сукаеш авылы мәктәбе»ндә укучыларны Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Тымытык авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә (алга таба - Тымытык авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе) законда билгеләнгән тәртиптә күчерергә.

4. Тымытык авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директорына (Кашапова Ф.Ф.):

- закон белән билгеләнгән тәртиптә 2025 елның 30 августына кадәр «Зур Сукаеш авылы мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесендә укучыларын кабул итәргә;

-«Зур Сукаеш авылы мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесендә укучыларны Тымытык авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә алып баруны оештырырга.

5. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» МКУ Россия Федерациясе Хезмәт кодексы таләпләрен үтәп, исем алмашуга бәйле рәвештә хезмәткәрләрне эшкә урнаштырырга

6. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы» МКУ Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә төрән үзгәртү процедурасы тәмамлангандан соң һәм аның исемен Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе итеп үзгәрткәннән соң тиешле муниципаль милек реестрына үзгәрешләрне кертергә.

7. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakaevo.tatar.ru>.

8. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләре буенча урынбасары Д.Р. Гыйләжәвкә йөкләргә.

Житәкче

А.Х. Шәмсетдинов

Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты карарына
кушымта
«_____» _____ 2025 № _____

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы "Зур Сукаеш авылының башлангыч
гомуми белем бирү мәктәбе" муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе
Уставы

Азнакай шәһәре
2025 ел.

1. Гомуми нигезлэмэләр.

1.1. Әлеге устав Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең (алга таба - Учреждение) 1984 елның 20 августындагы 362 номерлы халык депутатларының Азнакай районы Советы карары белән ТАССР Югары Советының 357 нче карары, Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең 2010 елның 28 июлендәге 137 номерлы “Азнакай муниципаль районы Мәгариф учреждениесенең оештыру документларына үзгәрешләр кертү турында» нигезендә төзелгән һәм Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең «Азнакай муниципаль районы муниципаль учреждениеләре типлары һәм гражданның белем алу хокукын гәмәлгә ашыру, башлангыч гомуми, төп гомуми белемнең һәркем өчен мөмкин булуына һәм түләүсезлегенә гарантияләр бирү максатларында Яңа Уставларны яңа редакциядә раслау турында ” 2011 елның 1 мартындагы 33 номерлы карарына ярakлы рәвештә учреждениенең бюджет тибы буларак билгеләнгән, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Зур Сукаеш авылындагы «Тамчы» балалар бакчасын Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә кушу юлы белән үзгәртеп кору турында” 2022 елның 29 мартындагы 101 номерлы карары нигезендә эшчәнлеген җайга сала.

1.2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение) Россия Федерациясе гражданнына һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми белем, мәктәпкәчә белем алуға, балаларны карауға һәм тәрбияләүгә гарантияләнгән хокукны гәмәлгә ашыру, белем һәм тәрбия процессын гәмәлгә ашыру өлкәсендә эшләр башкару яисә хезмәтләр күрсәтү, бер яисә берничә предмет буенча өстәмә белем бирүче гомуми белем бирү программаларын гәмәлгә ашыру, Федераль дәүләт белем бирү стандарты (алга таба - ФГОС тексты буенча) нигезендә мәктәпкәчә белем бирүнең өстәмә программасын гәмәлгә ашыру максатларында булдырылган муниципаль гомуми белем бирү учреждениесе булып тора.

1.3. Рус телендә учреждениеләр тулы исеме: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Зур Сукаеш авылының башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

1.4. Учреждение тулы исеме татар телендә: Азнакай муниципаль районы Татарстан Республикасы учреждениенең гомуми белем бирү «Зур Сукаеш авылы башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе».

1.5. Рус телендә кыскартылган исем: ТР Азнакай муниципаль районының “Зур Сукаеш” мәктәбе.

1.6. Учреждениенең юридик адресы: 423325, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Зур Сукаеш авылы, Мәктәп ур., 2.

Фактик адрес (урнашкан урыны): 423325, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Зур Сукаеш авылы, Мәктәп урамы, 2 (белем бирү эшчәнлегенә башлангыч гомуми белемнең белем бирү программалары буенча гәмәлгә ашырыла).

Фактик адрес (урнашкан урын): 423325, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Зур Сукаеш авылы, Яшьләр урамы, 39 йорт (мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлегенә алып барыла).

1.7. Учреждениенең оештыру-хокукий формасы: муниципаль Учреждение.

Учреждение тибы: бюджет

Төрә: башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе

Учреждение «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге гамәлгә куя. Гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен түбәндәгеләр башкара:

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты, «Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ

«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ

.9. Гамәлгә куючы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкчә, башлангыч гомуми белем бирүне оештыру;

- муниципаль мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

- муниципаль белем бирү оешмаларын төзү, үзгәртеп кору, бетерү, муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючыларның функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

- муниципаль мәгариф оешмалары биналарын һәм корылмаларын тотуны тәэмин итү, аларга якин территорияләренә төзекләндерү;

- каникуллар вакытында балаларның ялын оештыру;

- мәктәпкчә, Начальная гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча укырга тиешле балаларны исәпкә алу, муниципаль мәгариф оешмаларын муниципаль районның конкрет территорияләренә беркетү;

- күренекле сәләтләрен күрсәткән затлар өчен махсус акчалата бүләкләүләр һәм күрсәтелгән затларны кызыксындыруның башка чараларын билгелиләр;

- муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (балаларга өстәмә белем бирүдән тыш, аларны финанс ягыннан тәэмин итүне Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары гамәлгә ашыра;

- Учреждение өчен биремне Уставта каралган каралганча кую, төп эшчәнлек, әлеге биремне үтәүне финанс ягыннан тәэмин итү, аның үтәлешен тикшереп торы;

- укучыларны торак пунктлар, район жирлекләре арасында бушлай йөртүне оештыру;

- Учреждениядә балаларны карап торган һәм караган өчен ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) алына торган түләүне һәм аның күләмен билгели;

- Учреждение Уставын раслау, шулай ук аңа кертелә торган үзгәрешләр;

- учреждение мөдирен, директорын билгели һәм аның вәкаләтләрен туктата;

- учреждение мөдире, директоры белән хезмәт килешүе төзи һәм аны өзә;

- Учреждение эшчәнлеген тикшереп торы, Россия Федерациясә законнары белән расланган Дәүләт статистик күзәтү формалары, шулай ук гамәлгә куючы тарафыннан расланган хисап формалары буенча хисап җыю һәм гомумиләштерә.

1.10. Гамәлгә куючы һәм Учреждение арасындагы мөнәсәбәтләр Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә алар арасындагы шартнамә белән билгеләнә.

1.11. Учреждениенң укучылар һәм аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән мөнәсәбәтләре әлеге Устав нигезендә Учреждение һәм укучылар яисә аларның ата-аналары арасында төзелгән шартнамә белән җайга салына.

1.12. Үз эшчәнлегендә Учреждение Россия Федерациясе Конституциясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нормалары, гамәлгә куючы, инструкциялар һәм мәгариф белән идарә итү органнарының башка норматив документлары белән житәкчелек итә.

Керем китерә торган башка эшчәнлекне гамәлгә ашырганда Учреждение әлеге эшчәнлекне жайга сала торган Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына житәкчелек итә.

1.13. Учреждение оператив идарәдәге аерымланган мөлкәткә ия юридик зат (коммерциячел булмаган оешма), бюджет учреждениесе булып тора, мөстәкыйль баланс, устав, билгеләнгән үрнәктәге матбугат, үз исеме булган бланклар бар.

Учреждение килешү төзәргә, үз исемнән мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар алырга, бурычлар һәм җаваплылык тотарга, дөгъвачы һәм судларда җавап бирүче сыйфатында чыгыш ясарга хокуклы.

Учреждение эшчәнлекнең керем китерә торган эшчәнлегеннән алынган акчаларны, шулай ук Федераль казначылыкның Федераль казначылык территориаль органында ачылган максатчан акчаларны һәм кире кайтарылмый торган керемнәрне исәпкә алу буенча шәхси бюджет счетына һәм бюджеттан тыш счетына ия булырга мөмкин. Шулай ук вакытта Учреждение бухгалтерлык исәбен мөстәкыйль рәвештә алып барырга яки «Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» МКУнең үзәкләштерелгән бухгалтерия белән үзәкләштерелгән рәвештә хезмәт күрсәтергә мөмкин.

1.14. Учреждение белем бирү һәм тәрбия процессын гамәлгә ашыруда, кадрлар сайлап алуда һәм урнаштыруда, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында, норматив актларда һәм әлеге Устав билгеләнгән чикләрдә фәнни-методик, финанс, хужалык һәм башка эшчәнлектә мөстәкыйльлеккә ия.

1.15. Белем бирү һәм тәрбия эшчәнлеген алып бару хокукы һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән ташламалар Учреждениедә аңа тиешле лицензия бирелгән вакыттан барлыкка килә. Учреждение тиешле дәрәжәдәге һәм профильле белем бирү учреждениеләренә бирелә торган ташламаларга хокуклы.

1.16. Учреждение мәгарифне һәм тәрбияне үстерү һәм камилләштерү максатларында төзелә торган коммерциячел булмаган характердагы ассоциацияләр, берлекләр, башка Обьединенная берләшмәләр төзүдә һәм эшчәнлекләрендә катнаша.

1.17. Учреждениедә сәяси партияләрнең, иҗтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлегенә рөхсәт ителми.

1.18. Учреждение аның эшчәнлегенә турында мәгълүмат булган ачык һәм һәркем файдалана алырлык мәгълүмат ресурсларын формалаштыра һәм мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрләрендә, шулай ук исәптән Учреждениенең "Интернет" чөлтөрәндәге рәсми сайтында, мондый ресурслардан файдалануны тәэмин итә.

2. УЧРЕЖДЕНИЕНІН МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ ҺӘМ ЭШЧӘНЛЕК ПРЕДМЕТЫ

2.1. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты буларак башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген, мәктәпкәчә белем бирүнең өстәмә - белем бирү программаларын, өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра.

2.1.1. Үзбездә һәм чит илләрдә яңа уку методикаларын күртү, алдынгы педагогик тәҗрибәне пропагандалау исәбенә белем бирүнең сыйфатын күтәрү.

2.1.2. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә гомуми белем бирү программаларын үзләштерү нигезендә укучыларның гомуми шәхес культурасын формалаштыру.

2.1.3. Укучыларда гражданлык, патриотизм, хезмәт сөючәнлек, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, гаиләгә һәм әйләнә-тирә табигатькә мөхәббәт тәрбияләү.

2.1.4. Сәләтле һәм сәләтле балаларны ачыклау, аларга индивидуаль сәләтләрен һәм мәнфәгатьләрен үстерү өчен шартлар тудыру.

2.1.5. Сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затлар тарафыннан дискриминациясез сыйфатлы белем алу, шулай ук бу затларның социаль үсеше өчен, шул исәптән сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларга инклюзив белем бирү оештыру юлы белән, кирәкле шартлар тудыру;

2.1.6. Учреждение микрорайонында социаль эшләрдә катнашу, халык арасында мәдәни-агарту эше.

2.2. Югарыда күрсәтелгән максатларны гамәлгә ашыру эшчәнлегендә Учреждение түбәндәге бурычларны хәл итә:

2.2.1. Укучыларны жыю, укучылар һәм мәктәпкәчә төркемнәр коллективын формалаштыру.

2.2.1. Укучылар контингентының үзенчәлеген исәпкә алып, укуының һәм тәрбияләүнең эчтәлеген, формаларын һәм ысулларын эшләү.

2.2.2. Дидактиканың иң яңа казанышларын һәм укуы методикасын исәпкә алып, укуы һәм тәрбияләүне ФГОС таләпләре белән гамәлгә ашыру.

2.2.3. Педагогик коррекция максаты белән укучылар, тәрбияләнүчеләр һәм аларның ата-аналары белән индивидуаль эш, укуы һәм тәрбия ысулларын дифференциацияләү.

2.2.4. Белем бирү һәм тәрбия нәтижәләренә системалы контроль.

2.2.5. Балаларның санитария-гигиена нормаларын һәм яшәү үсеше үзенчәлекләрен исәпкә алып, уку көненең һәм атнаның оптималь оештырылуы.

2.2.6. Педагогик технологияләр өлкәсендә белем бирүнең передовая тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм пропагандалау.

2.2.7. Эшчәнлекнең оптималь өлкәсен сайлау максаты белән укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең сәләтләрен һәм һәвәслекләрен билгеләү.

2.2.8. Укучыларны һәм тәрбияләнүчеләрне дөнья халыклары телләре һәм мәдәниятләре белән таныштыру, милли мәдәният кысаларында үз-үзләрен күрсәтү өчен шартлар тудыру.

2.3. Учреждение эшчәнлегенең предметы булып түбәндәгеләр тора:

2.3.1. Начальная гомуми һәм мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру, мәктәпкәчә яшәткә укучыларны карау һәм тәрбияләү.

2.3.2. Өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү, шул исәптән түләүле хезмәтләр.

2.3.3. Мәгариф хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү эшен оештыру.

2.3.4. Уку планнарын, программаларын, уку пособиеләрен, фәнни, методик һәм белем әдәбиятын эшләү.

2.3.5. Социаль яклауга мөhtaж укучылар һәм тәрбияләнүчеләр мәнфәгатьләрендә хәйрия эшчәнлеге.

2.3.6. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыйламаган башка эшчәнлек.

2.4. Үз эшчәнлеге барышында Учреждение:

2.4.1. Укучыларга социаль-психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтә.

2.4.2. Социаль куркыныч хэлдә булган укучыларны ачыкый, гамәлгә ашырыла торган белем бирү программалары кысаларында аларны тәрбияләү һәм белем алу буенча чаралар күрә.

2.4.3. Социаль куркыныч хэлдә булган гаиләләрне ачыкый һәм аларга балаларны укутуда һәм тәрбияләүдә ярдәм күрсәтә.

2.4.4. Укучыларның хокук бозуларын профилактикалау һәм аларда законнарны үтәү тәртибен формалаштыру чараларын гамәлгә ашыра.

2.5. Учреждение хокукы:

2.5.1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләрен исәпкә алып, белем бирү программасын мөстәкыйль эшләргә, кабул итәргә һәм гамәлгә ашырырга.

2.5.2. Еллык уку планын, еллык календарь уку графигын (мәгариф идарәсе белән килештереп) һәм дәрәсләр расписаниесен (тәкъдимнәр нигезендә) мөстәкыйль эшләргә һәм расларга.

2.5.3. Укуту һәм тәрбия бирү формаларын, чараларын һәм методларын, уку әсбапларын һәм дәрәсләкләрне сайларга.

2.5.4. Укучыларны бәяләү системасын, формасын, тәртибен һәм арадаш аттестацияләү ешлыгын сайларга.

2.5.5. Учреждениене үстерү программасын, укуту-тәрбия эшенең еллык планнарын, эш циклограммаларын, хезмәткәрләренең эш графикларын, түгәрәк һәм студияләренең дәрәсләр расписаниеләрен эшләргә һәм расларга.

2.5.6. Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслана торган төп белем бирү программаларыннан тыш өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашырырга һәм өстәмә, шул исәптән түләүле хезмәтләр күрсәтергә.

2.5.7. Өстәмә финанс чыганаclarын, шул исәптән түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүне, ирекле иганәләрне, физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәрен жәлеп итәргә.

2.5.8. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы белән килештереп, билгеләнгән тәртиптә милек объектларын арендага алырга һәм арендага бирергә.

2.5.9. Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хагы һәм вазыйфаи окладлары ставкаларын, шул исәптән хезмәт хагына өстәмә түләүләрне, хезмәткәрләрне бүләкләү тәртибен һәм күләмнәрен билгеләргә.

2.5.10. Башка мәгариф учреждениеләре белән укуту-тәрбия һәм методик эш тәжрибәсе белән уртаклашырга.

2.5.11. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган һәм әлегә Устав белән каралган башка эшчәнлекке гамәлгә ашыру.

2.6. Учреждение түбәндәгеләр өчен жаваплы:

2.6.1. Аның компетенциясенә кертелгән функцияләрне үтәмәү.

2.6.2. Белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның күләме, сыйфаты һәм сроклары, укуту һәм тәрбия нәтижәләре.

2.6.3. Укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренең белем бирү процессы вакытында тормышы һәм сәламәтлеге.

2.6.4. Хокукны һәм ирекләрне, укучыларны һәм хезмәткәрләрне бозу.

2.6.5. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка гамәлләр.

2.7. Белем бирү процессын гамәлгә ашырганда учреждение түбәндәге принципларга җитәкчелек итә:

- белемнең гуманистик характеры, гомумкешелек кыйммәтләренең, кешенең гомеренең һәм сәламәтлегенең өстенлегә, шәхеснең ирекле үсешә, гражданлык, хезмәт сөючәнлек, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, гаиләгә, Ватанга, әйләнә-тирә табигатькә мөхәббәт;

- федераль мәдәни һәм мәгариф пространствосының бердәмлегә, күпмилләтле дәүләт шартларында милли мәдәниятләр, региональ мәдәни традицияләр һәм үзенчәлекләр булдыру системасын яклау һәм үстерү;

- белем бирүнең һәркем файдалана алырлык булуы, белем бирү системасының дәрәжәләренә һәм белем алучыларны әзерләү үзенчәлекләренә яраклашуы;

- белем бирүнең дөньяви характеры;

- идарәнең демократик, дәүләти-иҗтимагый характеры.

2.8. Учреждение компетенциясенә керә:

- мәгариф процессын матди-техника тәэмин итү һәм җиһазлау, дәүләт һәм җирле нормалар һәм үз финанс чаралары чикләрендә гамәлгә ашырыла торган таләпләр нигезендә биналарны җиһазлау;

- әлегә мәгариф учреждениесе Уставында каралган эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен финанс һәм матди чараларның өстәмә чыганаclarын, шул исәптән юридик һәм физик затларның ирекле иганәләре һәм максатчан кертемнәре акчаларын җәлеп итү;

- Гамәлгә куючыга һәм җәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында еллык хисап, шулай ук мәгариф учреждениесе эшчәнлегә нәтиҗәләре турында хисап, шул исәптән муниципаль биремне үтәү турында хисап бирү;

- кадрларны сайлап алу, эшкә алу һәм урнаштыру, квалификация дәрәжәсе өчен җаваплылык;

- белем бирү процессы һәм мәгариф технологияләре методикаларын файдалану һәм камилләштерү;

- белем бирү программаларын һәм уку планнарын эшләү һәм раслау;

- уку курсларының, предметларның, дисциплиналарның (модульләрнең) Рабочая программаларын эшләү һәм раслау;

- еллык календарь уку графикларын эшләү һәм раслау;

- мәгариф учреждениесе эшчәнлегенә идарә итү структурасын, штат расписаниесен билгеләү, вазыйфаи бурычларны бүлү;

- мәгариф учреждениесенең, башка локаль актларның эчке тәртибе кагыйдәләрен эшләү һәм кабул итү;

- тиешле типтагы һәм төрдәге балаларга өстәмә белем бирү мәгариф учреждениесе турында типовой нигезләмәдә башкасы каралмаган булса, алда әйтелгән лицензия чикләрендә укучыларның контингентын мөстәкыйль формалаштыру;

- мәгариф учреждениесе уставы, лицензия нигезендә белем бирү процессын мөстәкыйль тормышка ашыру;

- өлгерешнең агымдагы контролен гамәлгә ашыру һәм укучыларның арадаш аттестациясен гамәлгә ашыру;

- педагогик һәм методик берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү;

- мәгариф учреждениесендә закон белән тыелмаган иҗтимагый (шул исәптән балалар) оешмаларның (берләшмәләрнең) эшчәнлеген координацияләү.

2.9. Белем бирү эшчәнлеген оештыру.

Учреждение 1 яшьтән 6 айга кадәр һәм 6,6 яшьтән 11 яшькә кадәрге балалар өчен белем бирү учреждениесе буларак төзелә.

2.9.1 Мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирүнең дәвамлылыгы түбәндәге юнәлешләр буенча тәэмин ителә:

- укучыларның физик үсеше һәм сәламәтлеген саклау;
- коммуникативлыкны үстерү - уңышлы уку эшчәнлегендә кирәкле шартларның берсе буларак, өлкәннәр һәм яштырааклар белән аралаша белү;
- укучыларны гомумкешелек кыйммәтләренә җәлеп итү;
- баланың тулы кыйммәтле үсешен тәэмин итү өчен гаилә белән үзара бәйләнеш.

2.9.2. Гомуми белем учреждениедә, шулай ук учреждениедән тыш гаилә белем рәвешендә алырга мөмкин.

Гомуми белем алу рәвеше һәм конкрет гомуми белем бирү программасы буенча белем бирү рәвеше балигъ булмаган укучының ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан билгеләнә.

Балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) гомуми белем алу рәвешен сайлаганда ата-аналар (законлы вәкилләре) бу сайлау турында муниципаль районның җирле үзидарә органына хәбәр ителәр

2.9.3. Башлангыч һәм мәктәпкәчә белем бирүнең гомуми белем бирү программалары буенча уку формалары тиешле федераль дөүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

2.9.4 башлангыч гомуми белемнең үзләштерелә торган гомуми белем бирү программалары чикләрендә индивидуаль уку планы буенча уку, шул исәптән тизләтелгән уку учреждениенең локаль норматив актында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2.9.5. Башлангыч гомуми, мәктәпкәчә белем алу сроклары гомуми белем бирүнең федераль дөүләт мәгариф стандартлары белән билгеләнә.

2.9.6 Башлангыч гомуми, мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлегә башлангыч гомуми, мәктәпкәчә белем бирүнең белем бирү программалары белән билгеләнә.

2.9.7. Гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру структурасына, күләменә, шартларына һәм үзләштерү нәтижеләренә карата таләпләр тиешле федераль дөүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

2.9.8. Гомуми белем бирү программалары мөстәкыйль рәвештә эшләнә һәм Учреждение тарафыннан раслана.

2.9.9. Гомуми белем бирү программасына уку планы, календарь уку графигы, уку предметлары, курслар, дисциплиналар (модульләр), бәяләү һәм методик материаллар, шулай ук укучыларны, тәрбияләнүчеләрне (алга таба - укучылар) тәрбияләүне һәм укуны тәэмин итүче башка Рабочая компонентлар керә.

2.10.10. Учреждениедә белем бирү эшчәнлегә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дөүләт телендә гамәлгә ашырыла һәм Учреждениенең локаль норматив акты белән регламентлана.

2.10.11. Гомуми белем бирү программалары, шул исәптән җайлаштырылган гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлегә Учреждение билгели торган уку дәрәсләре расписаниесе нигезендә оештырыла.

2.10.12. Гомуми белем бирү программасын, шул исәптән уку предметының, курсның аерым өлешен яки бөтен күләмнән үзләштерү укучыларның өлгерешенә ағымдагы контроль һәм арадаш аттестация белән алып барыла. Укучыларның өлгерешенә ағымдагы контроль

һәм арадаш аттестация үткәрү формалары, ешлығы һәм тәртибе учреждение тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

2.10.13. Уку предметларының, курсларның, гомуми белем бирү программасының дисциплиналарының (модульләренә) расланган эш программаларын гамәлгә ашырганда, өй эше күләменә (барлык уку предметлары буенча) аны үтәүгә киткән вакытның (астрономик сәгатьләрдә) артмавын исәпкә алырга кирәк: 2 - 3 сыйныфларда - 1,5 сәгать, 4 сыйныфта - 2 сәгать.

Беренче сыйныфта укуту укучыларның белемнәрен һәм өй эшләрен баллы бәяләмичә үткәрелә.

2.10.14. Уку елының тиешле белем бирү программасын тулы күләмдә үзләштергән укучылар киләсе сыйныфка күчерелә; җитди сәбәпләр буенча аттестация узмаган яисә академия бурычлары булган укучылар шартлы рәвештә киләсе сыйныфка күчерелә. Киләсе уку елы дәвамында академия бурычларын бетерү өчен җаваплылык аларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) йөкләнә.

2.10.15. Балалар бакчасына түбәндәгеләр нигезендә кабул ителә:

- гаризалар;
- юнәлешләр;
- медицина картасын;
- туу турында таныклык күчермәләре.

Беренче сыйныфка түбәндәгеләр нигезендә кабул ителә:

- ата-аналарның (законлы вәкилләренә) гаризалары;
- туу турында таныклык күчермәләре.
- беркетелгән территориядә яшәүче балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) баланы беренче сыйныфка кертү өчен өстәмә рәвештә бала туу турында таныклыкның төп нөсхәсен яисә мөрәҗғәт итүченә туганлыгын раслый торган документны, баланы яшәү урыны яисә беркетелгән территориядә торышы буенча теркәү турында таныклык яисә беркетелгән территориядә яшәү урыны буенча яисә булу урыны буенча белешмәләрен үз эченә алган документны күрсәтәләр;

- беркетелгән территориядә яшәмәгән балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өстәмә рәвештә бала туу турында таныклык күрсәтәләр;

- чит ил гражданны яисә гражданлыгы булмаган затлар булган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өстәмә рәвештә гариза бирүченә туганлыгын (яисә бала хокукларын тапшыруның законлылыгын) раслый торган документ һәм мөрәҗғәт итүченә Россия Федерациясендә булу хокукын раслый торган документ күрсәтәләр;

- чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар барлык документларны рус телендә яисә билгеләнгән тәртиптә расланган тәрҗемә белән бергә рус теленә бирәләр;

Документлар кабул иткәндә белдерелә торган документларның күчермәләре баланы укыган вакытта учреждениедә саклана.

Балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) үзләре теләгәнчә башка документлар тапшырырга хокукы.

Баланы 2, 3 һәм 4 сыйныфларга кабул иткәндә, ата-аналар баланы чыгарган белем бирү учреждениесенә мөһер белән таныкланган, еллык тамгасы булган укучының өстәмә шәхси эшен тәкъдим итә.

2.10.16. Баланы кабул иткәндә, белем бирү процессында катнашучыларның (педагогларның, ата-аналарның яисә законлы вәкилләренә, тәрбияләнүчеләренә) үзара хокукларын һәм бурычларын үз эченә алган Учреждение һәм ата-аналар (законлы вәкилләр) арасында ике як өчен дә мәҗбүри булган шартнамә төзелә.

2.10.17. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждение керүче һәм (яисә) аның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) үз уставы, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе, дөүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү программаларын һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруны регламентлаучы башка документлар белән таныштырырга тиеш.

2.10.18. Укучылар Учреждениядә түбәндәге очракларда укуы (тәрбияне) туктатырга мөмкин:

- китүенә сәбәбен күрсәтеп, ата-аналар (законлы вәкилләр) гаризасы буенча;
- башлангыч гомуми һәм мәктәпкәчә белем бирү тәмамлангач.

Укучыларны башка учреждениегә исәпләү һәм күчерү Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив актлары, әлеге Устав нигезендә үткәрелергә тиеш.

2.10.19. Учреждениядә төркемнәр һәм сыйныфлар бер үк төрле һәм төрле яшътәге принцип буенча жыела.

2.10.20. Учреждение кыска вакытлы килү төркемнәрен оештырырга хокуклы.

2.11. Учреждение эше режимы.

2.11.1. Учреждение эше режимы Учреждение белән Учредитель арасындагы шартнамәне гайлә ихтыяжларыннан һәм финанслау мөмкинлекләреннән чыгып регламентлаштыра һәм түбәндәгеләрдән гыйбарәт: эш атнасы - 2-4 нче сыйныф укучылары өчен алты көнлек, мәктәпкәчә яшътәге балалар һәм 1 нче сыйныф укучылары өчен биш көнлек; эш озынлыгы - 12 сәгать (мәктәпкәчә төркемнәр өчен).

2.11.2. Уку елы 1 сентябрьдә башлана. Әгәр бу көн ял көненә туры килсә, бу очракта уку елы икенче Рабочая көнендә башлана. 31 майдан да соңга калмыйча (1 - 4 сыйныфларда) тәмамлана.

2.11.3. Укучыларның дәресләрдән Свободная вакыттагы эшчәнлегә аларның сәламәтлегә, мәнфәгатьләре һәм ихтыяжлары, шул исәптән физиологик (төш, туклану, ял, саф һавада торы һ.б.), танып белү, ижади һәм аралашуга булган ихтыяжлары үзенчәлекләрен исәпкә алып оештырыла.

2.12. Учреждениядә медицина хезмәтә күрсәтү.

2.12.1. Укучыларга медицина хезмәтә күрсәтү ФАП медицина хезмәткәре тарафыннан тәэмин ителә, ул район үзәк хастаханәсә белән график һәм килешү буенча вакцинация, укучыларга медицина тикшерүе үткәрә. Учреждение медицина хезмәткәре өчен бина һәм тиешле шартлар бирә.

2.13. Учреждениядә туклануны оештыру.

2.13.1. Учреждениядә туклануны оештыруны тикшереп торы Учреждение директоры туклану комиссиясе белән берлектә гамәлгә ашырыла.

2.13.2. Укучыларның туклану режимы һәм сыйдырышлыгы аларның Учреждениедә булу озынлыгы һәм сәламәтлек саклау органнары һәм СанПиН киңәшләре нигезендә билгеләнә.

2.13.3. Учреждениядә туклануны оештыру бюджет акчалары, ата-ана түләве исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2.14. Өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре һәм аларны бирү тәртибе.

2.14.1. Учреждение үзенең устав максатлары һәм бурычлары нигезендә өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре күрсәтергә хокуклы.

2.14.2. Өстәмә түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтү исемлегә, тәртибе һәм шартлары Учреждениядә өстәмә түләүле белем бирү хезмәтләрен оештыру турында локаль норматив актлар белән билгеләнә.

2.15. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен белем бирү эшчәнлеген оештыру үзенчәлекләре.

2.15.1 Гомуми белем бирү эчтәлегенә һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларны уку туы оештыру шартлары җайлаштырылган гомуми белем бирү программасы белән билгеләнә, ә инвалидлар өчен шулай ук инвалидны реабилитацияләүнең индивидуаль программасы нигезендә.

2.15.2. Учреждение сәламәтлегенә мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен уку (индивидуаль уку) оештыра ала, шул исәптән VIII төр уку программасы буенча.

VIII төр программа буенча белем алучыларны Учреждениедә уку туы оештыру, укучыларның индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып, төзелә, уку туы планы, эшләнә торган һәм раслана торган Учреждение программасы белән мөстәкыйль регламентлаштырыла.

2.15.3. Гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә түбәндәгеләр тәмин ителә:

- укучыларның физик, интеллектуаль, сәнгать-эстетик һәм психик үсешә;
- грамотага өйрәтү, уку күнекмәләренә, хатларга, счетларга ия булу;
- төрлө танып белү кызыксынуларын һәм сәләтләрен үстерү;
- сөйләм аралашуының мөһим чарасы буларак туган телгә карата кызыксыну формалаштыру;
- дөньяның мәдәниятен, мөстәкыйльлеген һәм бербөтен картинасын, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвешен нигезләрен формалаштыру;

3. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ.

3.1. Мәктәп хезмәткәрләренәң хокуклары һәм бурычлары.

3.1.1. Ярдәмчә (техника, административ-хужалык, җитештерү, уку-ярдәмчә) персоналның хокукый статусы (хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы) "РФда мәгариф турында" ФЗ, Россия Федерациясенәң Хезмәт кодексы нигезендә эчкә хезмәт тәртибе кагыйдәләрендә, вазыйфаи инструкцияләрдә һәм хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәләрендә беркетелгән.

3.1.2. Укучылар, укучылар, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр белем бирү процессында катнашалар.

Белем алучыларга өйрәнелә торган белем бирү программасы дәрәжәсенә карап түбәндәгеләр керә:

Тәрбияләнүчеләр - мәктәпкәчә белем бирү программасын үзләштерүчә затлар.

Укучылар - башлангыч гомуми белем бирү уку-уку программаларын үзләштерүчә затлар, өстәмә гомуми белем бирү программалары.

Белем бирү мөнәсәбәтләренәң барлыкка килүенә затны укурга кабул итү турындагы Учреждениенәң күрсәтмә акты нигез булып тора. Мәктәпкәчә, Начальная гомуми белем бирү программалары буенча укурга кабул ителгәндә, затны Учреждениегә укурга кабул итү турында күрсәтмә акт бастырганда, мәгариф турында шартнамә төзелгәнчә.

3.1.3. Учреждение хезмәткәрләре Россия Федерациясә гражданнының барлык хокукларына, аерым алганда, Труд, ял һәм белем алу хокукына ия. Локаль актлар законда билгеләнгән әлегә хокукларның гарантияләрен, аерым алганда, Трудовая законнары нормаларын боза алмый.

3.1.4. Учреждениенәң педагог хезмәткәрләре түбәндәгеләргә хокуклы:

- һөнәри намусны һәм абруйны яклауга.

- укыту һәм тәрбия бирү методикаларын, дәрәсләкләрне һәм укытуның башка чараларын, укучыларның белемнәрен бәяләү ысулларын Свободная сайлау һәм куллану.
- Квалификацияне күтәргә.
- Тиешле квалификация категориясенә ирәккә нигездә аттестация уңышлы узган очракта аттестация алу.
- кыскартылган эш аңнасына, озынайтылган түләүле ялга, тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка социаль гарантияләргә һәм ташламаларга.
- Педагогия советы әгъзасы буларак, Учреждение үзидарәсендә катнашырга.
- дәвамлы, бер елга кадәр сузылган вакытка, һәр 10 ел саен өзлексез укытучы эшеннән дә ким булмаган отпуск.
- Учреждение педагогик хезмәткәрләренә төбәктә бирелә торган өстәмә ташламаларга.
- педагогик осталык конкурсларында катнашу.

3.1.5. Учреждение хезмәткәрләре эчкә хезмәт тәртибе кагыйдәләрен һәм Трудовая шартнамәсе шартларын үтәргә тиеш. Өлегә кагыйдәләрне һәм шартларны бозган өчен санкцияләр гамәлдәге Трудовая законнары һәм эчкә Трудовая тәртибе кагыйдәләрендә каралган.

3.1.6. Учреждение хезмәткәрләре тиешле документларны рәсмиләштереп, билгеләнгән тәртиптә даими медицина тикшерүе узарга тиеш.

3.1.7. Ата-аналар, укучыларның законлы вәкилләре һәм укучыларның үзләре Согласиясе белән Учреждение укучыларны Трудка, Летняя Труд тәҗрибәсенә җәлеп итәргә мөмкин.

3.2. Укучыларның һәм аларның ата-аналарының (законлы вәкилләрнең) хокуклары һәм бурычлары.

3.2.1. Укучылар түбәндәгә хокукларга ия:

- федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез гомуми белем (мәктәпкәчә, башлангыч) алу;
- белем алу формасын сайлау;
- индивидуаль укыту планы буенча федераль дәүләт белем бирү стандартлары кысаларында укыту;
- өстәмә (шул исәптән түләүле) белем бирү хезмәтләрен алу;
- Учреждение китапханәсенә китапханә-мәгълүмат ресурсларынан бушлай файдалану;
- каникуллар - белем алу турындагы законнар һәм календарь уку графигы нигезендә Отдых һәм башка социаль максатлар өчен белем алганда планлы тәнәфесләр;
- кеше абруен ихтирамга нигезләнгән мөнәсәбәт, вәждән һәм мәгълүмат иреге, үз карашларының һәм инануларының Свободная чагылышы;
- уку планында каралмаган чараларга Свободная карау;
- Бөтенроссия һәм башка олимпиадаларда катнашу.
- физик һәм психик көч куллану ысулларын кулланудан яклау;
- сәламәтлек саклауны һәм ныгытуны гарантияли торган шартларда укыту;
- Учреждениядә, башка мәгариф учреждениеләрендә һәм оешмаларда эшләүче түгәрәкләргә бару, шулай ук конкурсларда, олимпиадаларда, күргәзмәләрдә, массакүләм чараларда катнашу;
- Мәгариф турындагы законнарда, Учреждениенең локаль норматив актларында каралган башка хокуклар.

3.2.2. Учреждение укучылары бурычлы:

- Учреждение Уставын башкарырга;
- белем бирү программасын намус белән үзләштерергә;
- Учреждение мөлкәтенә сак карарга;
- башка укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;
- сәламәтлегеңне саклау һәм ныгыту турында кайгыртырга;
- Учреждение хезмәткәрләренең үз компетенцияләренә Устав керткән өлешендә таләпләрен үтәргә;
- үз-үзеңне тоту, Труд һәм сөйләм кагыйдәләрен сакларга.

3.2.3. Учреждение укучыларны ижтимагый - файдалы хезмәткә, үз-үзең хезмәт итүгә, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) һәм белем бирү программасында каралган хезмәткә жәлеп итәргә мөмкин, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) ризалыгыннан башка.

3.2.4. Ата-аналар (законлы вәкилләр) түбәндәгеләр өчен җаваплы:

- укучыларны тәрбияләү һәм аларга гомуми белем алу өчен шартлар тудыру;
- Учреждение Уставын үтәү;
- Учрежденидә үткәрелә торган ата-ана җыелышларына бару;
- балаларының мәктәп милкәтенә яисә башка укучыларның һәм учрежденидә эшләүчеләрнең шәхси мөлкәтенә һәм сәламәтлегенә китергән зыяны.

3.2.5. Ата-аналар (законлы вәкилләр) баланың шәхесен физик, әхлакий һәм интеллектуаль үстерү нигезләрен салырга тиеш.

3.2.6. Баланың ата-анасы (аларны алмаштыручы затлар) аңа, баланың яшен һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән бала хокукка сәләтлелеге күләмен исәпкә алып, аның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыруга һәм яклауга юнәлдерелгән мөстәкыйль гамәлләр кылуда ярдәм итә.

3.2.7. Балигы булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) түбәндәгеләргә хокуклы:

- мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруга Учреждение уставы, лицензия белән, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, уку-программа документлары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы башка документлар белән танышырга;

- белем бирү һәм тәрбия бирү ысуллары, белем бирү технологияләре, шулай ук үз балаларының өлгереш бәяләмәләре белән кулланыла торган белем бирү эчтәлеген белән танышырга;

- укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

- алырга планлаштырыла торган барлык төр тикшерүләр (психологик, психологик-педагогик) турында мәгълүмат, мондый тикшерүләр үткәргә яисә мондый тикшерүләрдә катнашуга Сөласие бирергә, аларны уздырудан яисә аларда катнашудан баш тартырга, укучыларның уздырылган тикшеренүләре нәтижәләре турында мәгълүмат алырга;

- мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениенең уставында билгеләнгән формада идарәдә катнашу;

- Балаларны психологик-медицина-педагогик комиссия тикшергәндә, тикшерү нәтижәләре буенча алынган тикшеренү нәтижәләре һәм тәкъдимнәр турында фикер алышканда, балаларны уку-тунны һәм тәрбияләүне оештыру өчен тәкъдим ителгән шартларга карата үз фикереңне әйтәргә.

3.2.8. Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бурычлы:

- балаларга гомуми белем алуны тәэмин итәргә;

- Учреждениенең эчке тәртибе кагыйдәләрен, укучыларның дәресләр режимын билгели торган локаль норматив актлар таләпләрен, Учреждение һәм укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында белем алу мөнәсәбәтләрен регламентлаштыру тәртибен һәм әлеге мөнәсәбәтләргә барлыкка килүне, туктатып торуну һәм туктатуны рәсмиләштерү тәртибен үтәргә;

- Укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

- үз балаларының сәламәтлеге, физик, психик, рухи һәм әхлакий үсеше турында кайгыртырга;

- балалар бакчасында яисә мәктәптә дәресләрдә балаларның булмавы сәбәпләре турында тәрбиячегә яисә сыйныф җитәкчесенә үз вакытында хәбәр итәргә;

- мәктәпкчә төркемнәрдә баланы карап тоткан өчен түләүне үз вакытында кертергә;

- балаларның хокукларын бозган өчен, шулай ук аларны тәрбияләү, укуту һәм тоту бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тотарга;

- балигъ булмаган укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) башка бурычлары мәгариф өлкәсендәге законнар белән билгеләнә.

3.2.9. Мәгариф өлкәсендәге законнарда һәм башка федераль законнарда, Учреждение Уставында, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) билгеләнгән бурычларны үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылык тотарга.

3.3. Укучыларга, аларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә), Учреждение хезмәткәрләренә түбәндәгеләр тиелә:

- корал, пычаклар, спиртлы эчемлекләр, тәмәке әйберләре, токсик һәм наркотик матдәләр, шартлаткыч (петардларны да кертеп) һәм утлы матдәләр алып килергә, тапшырырга яисә учреждениедә кулланырга;

- хайваннар мәктәбенә кертергә;

- шартлауга һәм янгынга китерергә сәләтле теләсә нинди чаралар һәм матдәләр кулланырга;

- мөнәсәбәтләргә ачыклау, куркыту һәм янап куркыту өчен физик көч кулланырга;

- әдәпсез сүзләр һәм ишарәләр куллану;

- әйләнә-тирәдәгеләр өчен куркыныч нәтиҗәләргә китерерлек теләсә нинди гамәлләр кылырга;

- кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекларын боза торган башка гамәлләр кылырга.

4. УЧРЕЖДЕНИЕ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ.

4.1. Учреждение белән идарә итү Россия Федерациясенә мәгариф өлкәсендәге законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.1.1. Мәгариф оешмасы белән идарә итү бердәм начальство һәм коллегиальлек принципларын берләштерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.1.2. Учреждениенең бердәм башкарма органы - Учреждение эшчәнлегенә агымдагы җитәкчелек итүче мөдир.

4.1.3 Учреждениедә идарәнең коллегиаль органнары төзелә, аларга Учреждение

хезмәткәрләренә гомуми җыелышы, педагогия советы, шулай ук попечительлар советы керә.

4.1.4. Учреждениенә идарә органнары структурасы, аны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләре һәм компетенциясе, алар тарафыннан беләм бирү оешмасы исемнән карар кабул итү һәм чыгыш ясау тәртибе Россия Федерациясе законнары нигезендә мәгариф оешмасы уставы белән билгеләнә.

4.1.5. Балигъ булмаган укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) фикерен исәпкә алу максатларында Учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә балигъ булмаган укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча Учреждениедә:

- 1) гомуми мәктәп ата-аналар комитеты;
- 2) Учреждение хезмәткәрләренә һөнәри берлеге.

4.2. Учреждение белән турыдан-туры идарә итүне тиешле аттестацияне узган мәдир башкара.

Учреждение мәдире вазифасын бергә алып бара алмыйлар.

4.2.1. Учреждениенә бердәм башкарма органы - җитәкче, аның компетенциясенә агымдагы эшчәнлеген гамәлгә ашыру керә, шул исәптән:

- мәгариф һәм башка эшчәнлекнең норматив хокукий актлары таләпләре нигезендә гамәлгә ашыруны оештыру;

- Учрежденидә беләм бирү процессында катнашучыларның хокукларын тәмин итүне оештыру;

- локаль норматив актлар, индивидуаль боерык актларын эшләү һәм кабул итүне оештыру;

- административ-идарә аппараты эшен оештыру һәм контрольдә тоту;

- штат расписаниесен билгеләү; хезмәткәрләрне эшкә алу, алар белән хезмәт шартнамәләрен төзү һәм өзү, вазыйфаи бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри беләм бирү шартлары тудыру һәм оештыру;

- Идарәнең коллегияль органнары компетенциясенә туры килми торган башка мәсьәләләргә хал итү Учреждение әлегә Устав белән билгеләнгән.

4.2.2. Мәдир әлегә башлык тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, карарларны мөстәкыйль кабул итә һәм Учреждение исемнән ышанычнамәсез чыгыш ясый.

4.2.3. Мәдир оештыручы итеп билгеләнә

4.3. Учреждение хезмәткәрләренә гомуми җыелышы коллегияль идарәнең даими эшләүче югары органы булып тора.

Хезмәт коллективының гомуми җыелышы аерым компетенциягә Учреждение түбәндәгеләр керә:

4.3.1. Учреждение директоры тәкъдирә буенча учреждениенә эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен кабул итү.

4.3.2. Күмәк шартнамә төзү кирәклегенә турында Карар кабул итү.

4.3.3. Коллектив шартнамә төзү, үзгәртү, тулыландыру һәм аның үтәлешен тикшереп тору мәсьәләләре буенча учреждение администрациясе белән күмәк сөйләшүләр алып бару өчен иҗтимагый үзешчән органы - хезмәт коллективы советын төзү.

4.3.4. Коллектив килешүне раслау.

4.3.5. Коллектив хезмәт килешүен үтәү турында хезмәт коллективы Советының һәм учреждение администрациясенең еллык хисабын тыңлау.

4.3.6. Учреждениенең хезмәт бәхәсләре буенча комиссиясе вәкаләтләре санын һәм вакытын билгеләү, аның әгъзаларын сайлау.

4.3.7. Учреждение хезмәткәрләренең күмәк таләпләрен кую һәм күмәк хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу өчен вәкаләтле вәкилләрне сайлау.

4.4. Учреждениенең педагогик советы учреждениедә гомуми белем бирү процессына җитәкчелек итүнең коллегияль органынан һәм югары методик инстанциядән гыйбарәт.

4.4.1. Мәктәпнең педагогик советы белем бирү процессына гомуми җитәкчелек итә торган даими эшләүче коллегияль идарә органы булып тора.

4.4.2. Педагогик советка учреждениедә хезмәт шартнамәсе нигезендә эшләүче барлык педагогик хезмәткәрләр керә.

4.4.3. Педагогик совет вакыты чикләнмичә эшли һәм чиреккә бер тапкырдан да сирәгрәк җыелмый.

4.4.4. Педагогик Совет Совет эшен оештыру функцияләрен үтәүче рәисне сайлый һәм утырышлар алып бара; совет карарларын фиксацияләү функцияләрен үтәүче секретарьны сайлый. Әгәр анда совет әгъзаларының яртысынан артыгы катнашса, совет утырышы тулы хокуклы.

4.4.5. Учреждениенең педагогик советы компетенциясенә түбәндәгеләр керә::

мәгариф мәсьәләләре буенча дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;

учреждениенең белем бирү процессын оештыруны камилләштерү;

учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;

- учреждениене үстерүнең, белем бирү процессының сыйфатын һәм нәтиҗәләгән арттыруның төп юнәлешләрен билгеләү;

- укучыларның киemenә карата таләпләр турында карарлар кабул итү;

- сыйныфтан сыйныфка күчү турында карарлар кабул итү;

- учреждениенең хезмәт өчен түләү турындагы нигезләмәсе кысаларында түләүләрнең кызыксындыру өлешен бүлү турында карарлар кабул итү;

- локаль актларны карау һәм раслау.

4.4.6. Педагогик совет вәкаләтләре:

- учреждение эшенә педагогика фәненең казанышларын һәм алдынгы педагогик тәҗрибәне кертү;

- белем бирү процессын оештыру мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

- укучыларны укутуны һәм тәрбияләүне камилләштерү буенча иҗтимагый инициативаларга ярдәм итү.).

4.4.7. Учреждение исеменнән карарлар кабул итү һәм чыгыш ясау тәртибе:

- Совет карарлары ачык тавыш бирү юлы белән утырыштагы гади күпчелек тавыш белән кабул ителә.;

- тавышлар тигез булган очракта, Рәиснең тавышы хәлиткеч була.

4.4.8. Кызыксындыру түләүләрен бүлү, локаль актларны раслау турындагы карарлар учреждение мөдире белән килештереп кабул ителә.

5. ПЕРСОНАЛНЫ ТУПЛАУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ ХЕЗМӘТ ӨЧЕН ТҮЛӘУ ШАРТЛАРЫ

5.1. Учреждение хезмәткәрләрен комплекттау тәртибе өлге Устав белән регламентлана.

5.2. Вакансиялар булган очракта штат расписаниесе нигезендә хезмәт күрсәтүче кече персоналны эшкә алу һәм урнаштыру, аларның квалификация дәрәжәсе өчен җаваплылык Учреждение директоры компетенциясенә керә.

5.3. Учреждение һәм администрация хезмәткәрләренең мөнәсәбәтләре алар арасында язмача төзелә торган Трудовая шартнамәсә белән җайга салына. Хезмәт шартнамәсә шартлары Россия Федерациясенә Трудовая законнарына каршы килә алмый.

5.4. Педагогик эшкә мәгариф турында документлар белән расланган вазыйфа һәм алынган белгечлек буенча квалификация характеристикасы таләпләренә туры килә торган кирәкле һөнәри-педагогик квалификациясә булган затлар кабул ителә.

5.5. Педагогик хезмәткәрләр Россия Федерациясә Трудовая кодексының 331 һәм 65 статьялары нигезендә Учреждениегә эшкә кабул ителә.

5.6. Педагогик эшчәнлеккә түбәндәгеләр рәхсәт ителми:

- законлы көченә кәргән суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыльләнүдән мәхрүм ителгән затлар;
- шәхеснең гомеренә һәм сәламәтлегенә, ирегәнә, намусына һәм абруена каршы (психиатрия ярдәмен стационар шартларында күрсәтә торган медицина оешмасына законсыз урнаштырудан һәм яла ягудан тыш), җенси кагылгысызлык һәм шәхеснең җенси ирегәнә, гаиләгә һәм балигы булмаганнарға каршы, халыкның сәламәтлегенә һәм иҗтимагый әхлакылыкка каршы, дәүләтнең конституциячел төзелеше һәм иминлегә нигезләре, тынычлыгы һәм кешелек иминлегә нигезләре, шулай ук федераль законда билгеләнгән тәртиптә хөкөм ителмәгән һәм аеруча авыр җинаятлар өчен хөкөм ителмәгән яисә алынмаган иҗтимагый иминлеккә каршы җинаятлар өчен, җинаят эзәрлекләвенә дучар булган яисә элгәрәк хөкөм ителгән затлар (җинаят эзәрлекләве реабилитацияләү нигезләре буенча туктатылган затлардан тыш);
- башкарма хакимиятнең сәламәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен башкаручы федераль органы тарафыннан раслана торган исемлектә каралган авырулары бар.

5.7. Педагогик хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсен туктату нигезләре түбәндәгеләр:

- белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешма уставын бер ел эчендә кабат бозу;
- укучының шәхесен, тәрбияләнүчене физик һәм (яисә) психик көчләүгә бәйлә булган тәрбия ысулларын, шул исәптән бер тапкыр куллану.

5.8. Учреждениенең педагогик хезмәткәрләре өчен мәгариф өлкәсендәге законнар нигезендә Рабочая вакытының дәвамлылыгы билгеләнә.

5.9. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм җайга салу. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы һәм хокуклары, һәм Учреждениенең законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килергә яки килеп чыгарга мөмкин.

Хезмәттәге бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы дигәндә Учреждение эшчесенең хезмәт бурычларын акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән мөлкәти хокуклар, яисә милек характерындагы хезмәтләрне үзәң өчен яки өченче затлар өчен алу мөмкинлегә аңлашыла.

Учреждение мәдире гамәлгә куючыга вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы

барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

Учреждение хезмәткәре вазифаи бурычын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында житәкчегә (мөдиргә) Учреждениегә хәбәр итәргә тиеш. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган белешмәләр исемлеге, әлеге белешмәләрне тикшерүне оештыру һәм мөрәҗәгатьләрне теркәү тәртибе Учреждение Директоры тарафыннан билгеләнә.

6. УЧРЕЖДЕНИЕНҖ МӨЛКӘТ ҺӘМ ФИНАНС-ХУҖАЛЫГЫ ЭШЧӘНЛЕГЕ.

6.1. Әлеге Устав нигезендә белем бирү, тәрбия һәм финанс-хуҗалык эшчәнлеген тәмин итү максатларында Учреждениене гамәлгә куючы милек хокуклары объектларын (биналарны, корылмаларны, мөлкәтне, жиһазларны, шулай ук башка кирәкле мөлкәтне) билгели торган оператив идарә хокукларында беркетә.

6.2. Җир кишәрлеге Учреждениягә даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокукында бирелә.

6.3. Татарстан Республикасының «Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Учреждениенә мөлкәтне һәм җир кишәрлеге милекчесе булып тора.

6.4. Учреждениегә Учреждениегә беркетелгән милек объектлары әлеге учреждениенә оператив идарәсендә.

6.5. Учреждение милекче алдында үзенә беркетелгән милекне саклау һәм нәтиҗәле файдалану өчен җаваплы. Бу өлештә Учреждение эшчәнлеген тикшереп торы Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының гамәлгә куючысы, Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла,

6.6. Милек белән оператив идарә итү хокукын гамәлгә ашырганда Учреждение түбәндәгеләргә бурычлы:

- оператив идарә итү хокукында беркетелгән милекне нәтиҗәле саклап калу һәм максатчан билгеләнеше буенча куллану, аның техника хәлен начарайтуга юл куймау;
- үзенә беркетелгән милеккә капитал һәм агымдагы ремонт ясарга;
- мөлкәтнең тузган өлешен амортизацияләүне һәм торгызуны башкарырга;
- исәптән исәптән алынган (шул исәптән тузуга бәйлә рәвештә) алмашка сатып алынган мөлкәт, чыгымнар сметасы нигезендә, оператив идарәгә тапшырылган мөлкәт составына кертелә.

6.7. Исәптән чыгарылган мөлкәт (шул исәптән тузган булу сәбәпле) исәптән чыгару акты нигезендә Учреждениегә оператив идарәгә тапшырылган мөлкәт составыннан төшереп калдырыла.

Учреждение мөлкәтен аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт категориясенә кертү турындагы карар Учреждениене гамәлгә куючы тарафыннан кабул ителә.

6.8. Учреждениегә оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәт тулысынча да, өлешчә дә бары тик законнарда каралган очракларда гына тартып алынырга мөмкин.

6.9. Учреждениенә үз хуҗалык эшчәнлегеннән кергән керемнәр исәбеннән сатып алынган мөлкәтне, учреждениене бетерү очрагынан тыш, гамәлгә куючы карары буенча теләсә нинди формада тартып алынырга һәм (яисә) читләштерелергә тиеш түгел.

6.10. Учреждениедә, билгеләнгән нормативлар нигезендә, көнкүреш һәм санитария-гигиена хезмәте күрсәтү, ял итү һәм ял итү өчен кирәкле биналар, корылмалар, жиһазлар җыелмасы булырга тиеш.

6.11. Милек башка затка күчкәндә Учреждение үз мөлкәтенә оператив идарә итү хокукын саклап кала. Учреждение бетерелгәндә аның мөлкәте, кредиторларның таләпләре

канәгатьләндерелгәннән соң, учреждение уставы нигезендә мәгарифне үстерү максатларына җибәрелә.

6.12. Милек милекчесе ризалыгынан башка учреждение үзенә беркетелгән яисә сатып алынган Учреждениегә мондый мөлкәтне сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар, шулай ук күчемсез мөлкәт хисабына аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокуксыз. Учреждениедә оператив идарә итү хокукында булган башка мөлкәт белән ул мөстәкыйль рәвештә эш итәргә хокуклы.

6.13. Федераль законнар белән рөхсәт ителгән очраклардан тыш, учреждениегә әлеге Учреждениегә беркетелгән мөлкәтне читләштерү яисә йөкләү мөмкин булган алыш-бирешләр башкару тыелган.

6.14. Килешү башкару тәртибе «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Россия Федерациясә Федераль законы белән җайга салына.

6.15. Учреждение үзәкләштерелгән муниципаль бюджет финанславы системасына кертелгән, ул Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының муниципаль бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

6.16. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү Учреждение беләм бирү эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү нормативлары нигезендә гамәлгә ашырыла. Беләм бирү эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү нормативлары һәм муниципаль биремне формалаштыру тәртибе Учредитель тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү Учреждениегә беркетелгән күчемсез мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәтне тоту чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Учреждение мондый мөлкәт сатып алуга Учредитель бүлөп биргән акчалар, салымнар түләүгә чыгымнар исәбеннән, салым салу объекты буларак тиешле мөлкәт, шул исәптән җир кишәрлекләре таныла.

Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән финанслау күләме аны үтәү срогы дәвамында бары тик муниципаль бирем үзгәргәндә генә башкарыла.

6.17. Учреждение Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә халыкка, предприятиеләргә, учреждениеләргә, оешмаларга түләүле өстәмә беләм бирү хезмәтләре күрсәтү исәбенә өстәмә финанс чараларын - махсус курслар, дисциплиналар, репетиторлык, укучылар, предметларны тирәнтен өйрәнүдә тәрбияләнүчеләр һәм тиешле беләм бирү программаларында, стандартларында һәм Устав тарафыннан каралган башка хезмәтләрдә, шулай ук физик һәм (яисә) юридик затларның, шул исәптән чит ил гражданның һәм (яисә) юридик затларның ирекле иганәләре һәм максатчан кертемнәре исәбеннән җәлеп итәргә хокуклы.

6.18. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар җәлеп итү оештыру акчалары исәбеннән аның эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүнең нормативларын һәм абсолют күләмнәрен киметүгә китерми.

6.19. Мөлкәт һәм акчалар формалаштыру чыганакалары түбәндәгеләр:

- муниципаль биремне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре һәм субсидияләр;
 - товарлар сатудан, эшләр башкарудан, хезмәтләр күрсәтүдән алынган керем;
 - оператив идарә итү хокукында Учреждениегә беркетелгән мөлкәт;
 - иганәләр;
 - керем китерә торган эшчәнлектән керә торган чаралар;
 - физик һәм (яисә) юридик затларның, шул исәптән чит ил гражданның һәм (яисә) чит ил юридик затларының максатчан кертемнәре;
- закон белән тыелмаган башка кертемнәр.

6.20. Учреждение булган финанс чаралары белән мөстәкыйль эш итә. Учреждение учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хакы ставкаларын, шул исәптән вазыйфаи окладларга өстәмә түләүләр, өстәмә түләүләр һәм кызыксындыру характерындагы башка түләүләрне, аларны премияләү тәртибен һәм күләмнәрен хезмәт өчен түләүнең гамәлдәге системасы нигезендә хезмәт өчен түләүгә жибәрелә торган акчалар чикләрендә, шулай ук гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән хезмәт өчен түләү фонды чикләрендә штат расписаниесен билгели.

6.21. Учреждение Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә үз уставында каралган керем китерә торган башка эшчәнлек алып барырга хокуклы, чөнки ул алар өчен төзелгән максатларга ирешүгә хезмәт итә һәм күрсәтелгән максатларга туры килә. Әгәр бу федераль законнарда каршы килмәсә, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру рөхсәт ителә. Гамәлгә куючы учреждениенең керем китерә торган эшчәнлеген, әгәр ул уставта каралган белем бирү эшчәнлегенә зыян китерсә, әлеге мәсьәлә буенча суд карарына кадәр туктатып торырга хокуклы.

6.22. Учреждениегә физик һәм юридик затлар тарафыннан бүләк, иганә рәвешендә яисә васыять буенча тапшырылган акчалар, мөлкәт һәм башка милек объектлары, шулай ук үз эшчәнлегеннән кәргән керемнәр һәм шушы керемнәргә сатып алынган милек объектлары белән мөстәкыйль эш итү хокукы бирелә.

6.23. Финанс һәм матди чаралар учреждение тарафыннан устав нигезендә файдаланыла. Агымдагы елда файдаланылмаган акчалар тартып алына яки киләсе елга финанслау күләменә кертелә алмый.

6.24. Учреждение үз эше нәтижәләренең оператив бухгалтерлык исәбен алып бара, Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив-хокукий актлар белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән статистик хисаплылыкны алып бара. Учреждениенең үз акчалары Учредитель акчаларыннан һәм максатчан билгеләнештәге башка чаралардан аерым исәпкә алына.

6.25. Учреждениенең матди-техник базасын үстерү бүлеп бирелә торган бюджет акчалары, шулай ук керем китерә торган башка эшчәнлектән һәм түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән алынган бюджеттан тыш акчалар чикләрендә учреждение үзе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.26. Учреждениенең керемнәр китерә торган башка эшчәнлегеннән алынган керемнәре һәм шушы керемнәр исәбеннән сатып алынган мөлкәт мөстәкыйль карамакка керә һәм учреждение тарафыннан Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары һәм устав максатлары нигезендә файдаланыла, белем бирү-тәрбия процессын үстерүне һәм камилләштерүне тәмин итүгә (хезмәт хакын, кызыксындыручы һәм социаль түләүләрне кертә), шулай ук матди кызыксындыруга һәм социаль учреждениенең хезмәт ветераннарына ярдәм итү.

6.27. Учреждение акчаларын тоту чыгымнар һәм керемнәр статьяларының бердәм сметасы буенча башкарыла.

6.28. Барлык һәм теләсә нинди аерым төр эшчәнлек буенча акчаларны экономияләү алынмый, Учреждение карамагында кала.

6.29. Учреждение табигатьне саклау чараларын башкарырга тиеш.

6.30. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеген тикшереп торыны үз компетенциясе чикләрендә гамәлгә ашыручы Учредитель башкара.

6.31. Учреждение арендатор һәм милекне арендага бирүче сыйфатында чыгыш ясарга хокуклы. Учреждение бетерелгәндә аның мөлкәте кредиторлар таләпләрен канәгатьләндергәннән соң мәгариф оешмасы уставы нигезендә белем бирүне үстерү максатларына җибәрелә.

6.32. Учреждение бетерелгәндә, аның мөлкәте кредиторлар таләпләрен канәгатьләндергәннән соң Учреждение Уставы нигезендә мәгарифне үстерү максатларына җибәрелә.

7. ҮЗГӘРЕШЛӘР ҺӘМ ӨСТӘМӘЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ, УЧРЕЖДЕНИЕ УСТАВЫН КИЛЕШТЕРҮ ҺӘМ РАСЛАУ. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ ЛОКАЛЬ НОРМАТИВ АКТЛАРЫ.

7.1. Учреждение Уставын раслау Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының норматив-хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.2. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр бары тик Учредитель тарафыннан гына кертелергә мөмкин.

7.3. Әлеге Уставны раслау турындагы карар Учредитель тарафыннан кануннарда билгеләнгән тәртиптә, әлеге Уставның Новая редакциясе, Уставка үзгәрешләр кертелгәннән соң кабул ителә.

7.4. Учреждениедә хезмәткәрләргә шушы Устав, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты белән танышу һәм аңа тәкъдимнәр кертү өчен барлык шартлар тудырылырга тиеш.

7.5. Учреждение аның эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар, локаль-норматив актлар (белем бирү һәм тәрбия процессын оештыру, идарә органнары эшчәнлеген оештыру, административ һәм финанс-хужалык эшчәнлеген оештыру, конкурслар үткөрүне оештыру) кабул итәргә хокуклы, мәсәлән: нигезләмәләр, боерык, кагыйдәләр, кагыйдәләр, инструкциялар, актлар, карарлар, планнар, графиклар, устав, расписаниелар, шартнамәләр һ.б.

7.6. Локаль актлар, локаль-норматив актлар Учреждение әлеге Уставка һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

7.7. Локаль норматив актлар директор боерыгы белән (коллегиаль органнар фикерен исәпкә алып) раслана. Укучыларның һәм аларның ата-аналарының (законлы вәкилләрнең) хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, ата-аналар Советының, педагоглар һөнәр берлегенең фикере исәпкә алына.

7.8. Учреждение Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә эш башкаруны һәм аның дәвамчанлыгын, архивларны саклауны тәмин итә.

7.9. Учреждение эшчәнлеген туктатылганда даими сакланырга тиешле документлар Учреждениене теркәү урыны буенча архивка тапшырыла.

7.10. Учреждение кирәк булган саен гамәлдәге локаль актларны үзгәртәргә яисә гамәлдән чыгарырга хокуклы.

7.11. Учреждение кирәк булган саен аның эшчәнлеген регламентлаучы башка локаль актларны да бастырып чыгарырга хокуклы.

8. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

8.1. Әлеге Устав тарафыннан каралмаган бөтен нәрсәдә Учреждение Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының мәгариф өлкәсендәге гамәлдәге

законнарына таянып эш итә.

8.2. Әгәр ниндиләре булса - әлеге Уставның нигезләмәләреннән гамәлгә яраксыз (шул исәптән аларның гамәлдәге законнарға каршы килүләре сәбәпле), Устав башка (гамәли) өлештә эш итә, ә гамәлгә яраксыз нигезләмә хокукий яктан рөхсәт ителә торган башка, Уставка тиешле үзгәрешләрне дәүләт теркәве белән билгеләнгән тәртиптә алыштырылырга тиеш.